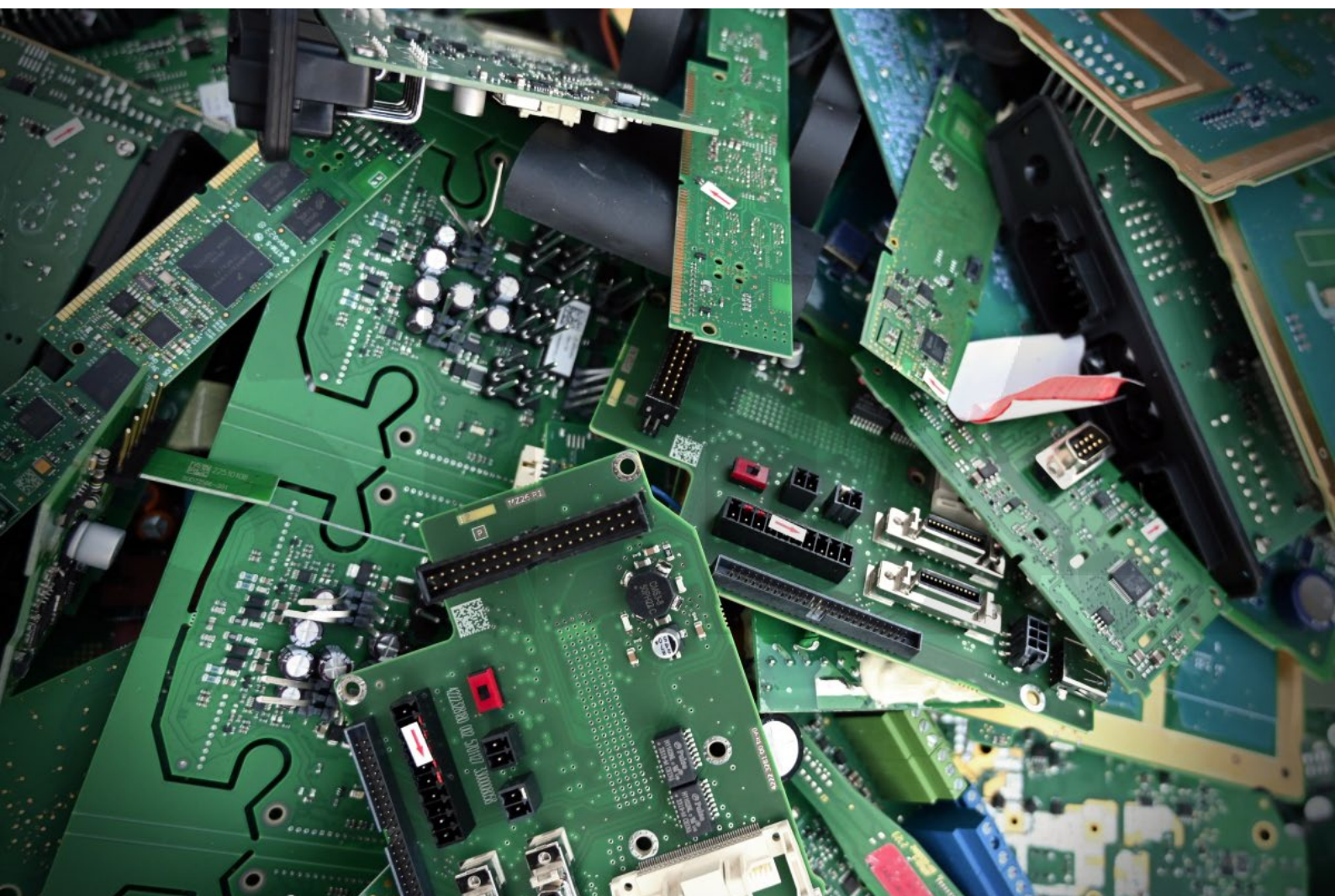

**ELEKTROODPAD
DOPAD**

PROJEKT

ELEKTROODPAD-DOPAD

7

Závěrečná správa | september 2023 - jún 2024

O projekte

Projekt ElektroodpadDopad7 nadviazuje na projekt ElektroodpadDopad6. Projekt koordinuje Ing. Lesanka Blažencová, podieľali sa na ňom aj kolegyně z tímu Zelenej školy Ing. Zuzana Gallayová, PhD. a Bc. Klaudia Trochanová.

Projekt realizujeme na školách od septembra 2023 do júna 2024, prípravné práce prebiehali od augusta 2023.

Ciele projektu:

realizácia **min. 50 výukových programov a 20 akčných dní v 20 mestách/obciach** zameraných na spoznanie životného cyklu elektroodpadu, praktické zručnosti k jeho environmentálnej likvidácii a predchádzaniu jeho vzniku vyškolenými pedagógmi, žiakmi a študentmi z 20 zapojených škôl v rôznych regiónoch Slovenska.

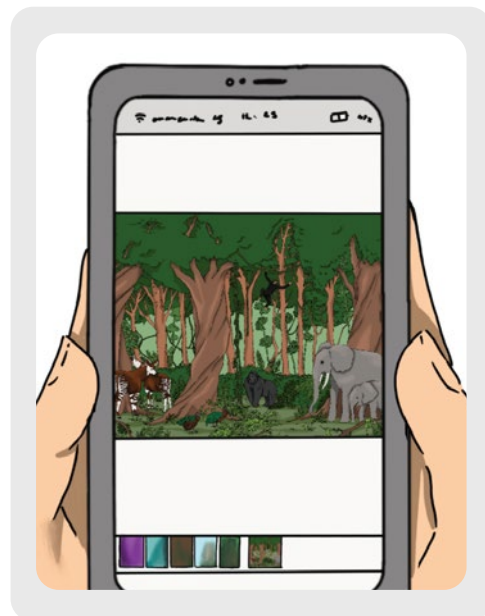
- 1 Vyškoliť pedagógov, aby vedeli prinášať **tému elektroodpadu prierezovo** na rôznych predmetoch a dokázali ju zakomponovať **do výuky**
- 2 Dať 40 žiakom a študentom akčných tímov z 20 škôl zručnosti a nástroje na inovatívne a aktivizujúce aktivity v rámci **rovesníckeho vzdelávania**, kde budú mladí ľudia samostatne viesť vzdelávanie **pre svoju školskú komunitu s dosahom min. 3000 žiakov**

Inovácie 7. ročníka projektu

- **Téma Biodiverzita:** poukázať na tému a materiály v metodickej príručke pripravené k nej, prenos témy na školy
- **Úniková hra (vytvorená akčným tímom v ZŠ Šenkvice):** predstavenie na kurzoch, zapožičanie do škôl
- **Propagácia na platforme Ambrela:** rozšírenie propagácie projektu na túto platformu, ktorá zahŕňa množstvo newsletterov pre rozvojové organizácie
- **Exkurzie v okolí zapojených škôl:** podpora a povzbudenie pre školy, aby zaradili do vyučovania exkurzie do závodov spracúvajúcich elektroodpad v ich blízkosti

Úniková hra o elektroodpade:

<https://www.youtube.com/watch?v=z2R7b0XzdsQ>

V čom pokračujeme

- **Rovesnícke vzdelávanie mimo svojej školskej komunity s dosahom min. 200 žiakov:** motivovanie škôl, aby s rovesníckym vzdelávaním o tejto téme vyšli za brány svojich škôl
- **Podpora spolupráce a odovzdávania skúseností:** prepájanie škôl a zdieľanie metodík dobrej praxe

ElektroodpadDopad7 v číslach

7 ROČNÍK
PROJEKTU

20 MIEST

20 + 14

4 077

ŽIAKOV VZDELÁVANÝCH
ROVESNÍCKY A INOVATÍVNE

2 267

ŽIAKOV VZDELÁVANÝCH
NA RÔZNYCH PREDMETOCH

ZAPOJENÝCH ŠKÔL

10 342

ŽIAKOV A ŠTUDENTOV

+534

ŽIAKOV ZAPOJENÝCH Z INÝCH
ŠKÔL A MATERSKÝCH ŠKÔL

+137

ĎALŠÍCH ZAPOJENÝCH
PEDAGÓGOV

3 464

ŽIAKOV A ŠTUDENTOV SA
ZÚČASTNILO AKČNÝCH DNÍ

20 NOVO-
ZAPOJENÝCH
ŠKÔL

ZBER ELEKTRODOPADU
V ŠKOLSKOM ROKU 2023/2024

4 264 KILOGRAMOV
ELEKTRODOPADU

29 VYUČOVACÍCH
PREDMETOV

NA VŠETKÝCH ŠKOLÁCH
ZAPOJENÝCH DO PROJEKTU
OD JEHO ZAČIATKU

20 313 KILOGRAMOV
ELEKTRODOPADU

NÁVŠTEVNOSŤ OD SPUSTENIA WEB STRÁNKY

1.3. ²⁰²⁴ **30.5.**

1 745
POUŽÍVATEĽOV

12 080
UDALOSTÍ

INFORMOVANIE NA ŠKOLÁCH

20 ŽIAKOV ŠKOLY MIMO
AKČNÉHO TÍMU **17** RODIČOV

20 KOLEGOV
UČITEĽOV **17** NEPEDAGOGICKÝCH
ZAMESTNANCOV

10 ŠKÔL INFORMOVALO INÚ ŠKOLU
ALEBO MATERSKÚ ŠKOLU

NAJČASTEJŠIE NÁVŠTEVNÍCI KLIKAJÚ NA:

 ONLINE
KURZY

TAJNÝ ŽIVOT ELEKTRONIKY
TAJNÝ ŽIVOT MOBILU

 FILMY

VITAJTE V SODOME!
KRV V MOBILOCH

 WEBINÁRE

TAJNÝ ŽIVOT ELEKTRONIKY
VITAJTE V SODOME

 TÍPY NA
VÝUČBU

INŠPIRÁCIA PRE ŠKOLY
INŠPIRÁCIE ZO ŠKÔL

INFORMOVANIE NA SOCIÁLNYCH SIEŤACH

8 V ŠKOLSKOM ČASOPISE
VYŠLI ČLÁNKY 8 ŠKOLÁM

9 NA ŠKOLSKOM FB
INFORMOVALO 9 ŠKÔL

6 INÉ SOCIÁLNE SIETE
VYUŽILO 6 ŠKÔL

5 O 5 ŠKOLÁCH INFORMOVALA
MIESTNA TELEVÍZIA

PRAKTICKY VYUŽILO A ODPORUČILO WEB STRÁNKU

17 ŠKÔL **+9** ODPORÚČANÍ

43 MEDIÁLNYCH VÝSTUPOV
O PROJEKTE

  ELEKTROODPAD
DOPAD

Zapojené školy

- V školskom roku 2023/2024 je do 7. ročníka projektu zapojených **20 škôl**.
- Školy boli vyberané v septembri 2023 prioritne z databázy medzinárodného programu **Zelená škola**, oslovili sme však aj školy zapojené do iných projektov Živice, projekt sme masívne propagovali rôznymi kanálmi, napr. aj cez platformu Ambrela.
- Na vybraných školách sa **vytvorilo 20 akčných tímov** (20 učiteľov, 40 žiakov a študentov) z rôznych regiónov Slovenska.
- Do projektu je zapojené aj gymnázium z Púchova s pani koordinátorkou **Dagmar Balalovou**, ktorá sa v školskom roku 2022/23 umiestnila v **TOP 10 v ocenení Učiteľ Slovenska**.

Základné školy reprezentujú tímy z väčších aj menších obcí alebo miest: ZŠ Hanušovce nad Topľou, ZŠ Wolkerova Bardejov, ZŠ Hontianske Nemce, ZŠ Smetanov háj Dunajská Streda, ZŠ Oravské Veselé, ZŠ Čierny Balog, ZŠ Hlavná Gelnica, ZŠ Holíčska Bratislava, e-škola Prievidza, ZŠ Benkova Nitra.

Stredné školy sú zastúpené strednými odbornými školami: Stredná odborná škola gastronómie a služieb Prešov, Stredná odborná škola informačných technológií Banská Bystrica, do projektu sme vybrali aj Strednú priemyselnú školu informačných technológií Ignáca Gessaya v Tvrdošíne a Strednú priemyselnú školu strojnícku a elektrotechnickú v Leviciach. Sme veľmi radi, že sa nám podarilo osloviť aj školy, ktoré profesijne robia s elektronikou. Výber dopĺňa 5 gymnázií: Púchov, Zvolen, Dolný Kubín, Evanjelické gymnázium Banská Bystrica a Súkromné gymnázium Futurum v Košiciach. Pestrú škálu škôl uzatvára Obchodná akadémia Košice.

V tomto zložení škôl vidíme význam zastúpenia rôznych regiónov, od základných škôl z drobných obcí, ktoré sú málokedy úspešné vo výberoch do projektov (osvedčilo sa nám dať im šancu - často sú veľmi motivované, lebo nemávajú tak veľa príležitostí ako školy z miest), cez väčšie školy v mestách až po stredné školy rôzneho zamerania. Vo výbere je 8 škôl zapojených do medzinárodného programu Zelená škola. Každá škola má svoj vlastný potenciál rozvíjať tému elektroodpad v svojej školskej komunite a aj mimo nej.

Prehľad realizovaných aktivít

Vytvorenie školských tímov

Po výbere do projektu boli na školách vytvorené školské akčné tímy v zložení 1 pedagóg a dvaja žiaci/študenti. Na niektorých školách boli tímy po návrate z kurzu rozšírené alebo prepojené s kolégiami Zelených škôl.

Úvodný webinár pre školské koordinátorky (3. 10. 2023)

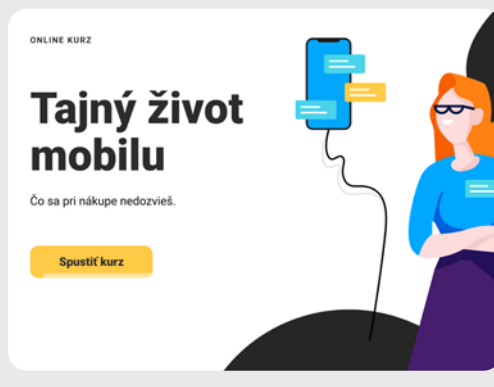
Na webinári sme poskytli úvodné informácie k projektu, predstavili sme podrobne harmonogram, vysvetlili stratégiu a ciele projektu. Učiteľov sme motivovali k aktívnej účasti na kurze na Zaježovej.

Metodické pomôcky

Pre každú zapojenú školu sme pripravili:

- **balíček učebných pomôcok** (merač nabitosti batérií a nabíjačka na baterky) a fotografií, ktoré pomôžu pri výučbe na tému elektroodpad
- každý pedagóg získal aj **inovovanú metodickú príručku Elektroodpad-dopad2**, ktorá obsahuje všetky kľúčové informácie ako aj podklady k interaktívnym aktivitám vhodným pre rovesnícke vzdelávanie rôznych vekových kategórií, obohatenú aj o tému miznutia biodiverzity kvôli ťažbe prvkov a nelegálnemu skládkovaniu elektroodpadu
- školám sú k dispozícii aj **on-line kurz** Tajný život našej elektroniky, nový online kurz Tajný život mobilu a **film Vitajte v Sodome**, čím zabezpečujeme kontinuitu a využívanie materiálov vytvorených v predošlom období
- k téme opraviteľnosti majú školy k dispozícii **webinár s p. Lalahovou** z organizácie Repairably, jej prezentáciu pripravenú pre školy a videa z opravovania zo škôl z predošlých ročníkov projektu

3-dňové kurzy pre akčné školské tímy (2 turnusy, 23. - 25.10. a 6.- 8.11. 2023)

V tomto ročníku projektu sa zúčastnilo na kurzoch všetkých 20 tímov v plnom zložení. Cieľom kurzov bolo osvojiť si pomocou zážitkových aktivít vedomosti ohľadne životného cyklu elektroniky.

„Neformálne vzdelávanie, príjemná atmosféra, odborné zdatní školitelia, fajn ľudia, dobre vzdelávacie centrum.“

Stanislav Sojka, Evanjelické gymnázium Banská Bystrica

” O kurze pedagógovia povedali:

„Obsahovo, organizačne, metodicky, ľudsky... skvelé!“

Dagmar Balalová, Gymnázium Púchov

„Bol veľmi intenzívny, detailne prepracovaný, návšteva ZEDKA bola reálnym štartom do témy, kde by mal elektroodpad končiť, čo sa sním deje, všetky aktivity v Zaježovej boli veľmi inšpiratívne, objavné, neokukané a hlavne použiteľné pre ďalšiu osvetu v téme elektroodpad. Navyše je poskytnuté množstvo hodnotných materiálov, videí, zdrojov, na ktoré sa bežne nenarazí.“

Jarmila Kowalczuková, Stredná priemyselná škola strojnícka a elektrotechnická Levice

E Exkurzia do prevádzky spoločnosti spracúvajúcej elektroodpad (2 turnusy, 23.10. a 6.11. 2023)

Obidva kurzy sme začali prvý deň exkurziou v závode ZEDKO, s.r.o. v Banskej Bystrici, aby pedagógovia, žiaci a študenti aj priamo videli, čo sa deje s elektroodpadom, ktorý na škole vyzbierajú.

V závode im konateľ spoločnosti, pán Štefanka ml. vysvetlil princípy práce ich podniku, význam recyklácie elektroniky, niektoré dlhoročné zamestnankyne sme videli aj pri práci. Druhý turnus kurzu priniesol pre účastníkov a účastníčky aj nečakané zážitky v podobe rozhovorov do televízií a pre tlačové agentúry TASR a SITA, nakoľko na našu tlačovú správu zareagovali a prišli niekoľké médiá. Oslovení študenti aj pedagógovia ich zvládli skvelo.

” *„Najviac sa mi páčila exkurzia, bolo to zaujímavé a poučné.“*

Roman Mandalík, žiak, ZŠ Nitra

„Najviac sa mi páčila exkurzia v závode ZEDKO - dobrý príklad, ako nakladať s elektroodpadom u nás v SR.“

Mária Budovcová, pedagogička, ZŠ Čierny Balog

„Páčila sa mi exkurzia v ZEDKO. ZAŽILA som, koľko práce a úsilia vyžaduje recyklácia elektroodpadu.“

Dagmar Balalová, pedagogička, Gymnázium Púchov

„Najviac sa mi páčila exkurzia v ZEDKO - vidieť zhodnocovanie elektroodpadu na vlastné oči.“

Ivan Hricko, pedagóg, Stredná odborná škola gastronómie a služieb Prešov

Interaktívne vzdelávanie

Kurzy boli realizované interaktívne, cez rôznorodé aktivity, ktoré vychádzali z vydanej inovovanej metodologickej príručky Elektro - produkcia, odpad, dopad2.

- Okrem už tradičných aktivít Krok vpred, Životný cyklus odpadu, Alternatívy, a hľadanie elektrospotrebičov, ktoré sú pre náš život nevyhnutné a bez ktorých sa zaobídeme, sme pridali aj novinku, akou bola hra „Elektrobingo“. Žiakom a študentom sa veľmi páčila a je ľahko prenositeľná aj do škôl medzi rovesníkmi.
- Zaradili sme aj aktivitu Potrebujem/Nepotrebujem, kde sa skupina musí dohodnúť, ktorý elektrospotrebič je pre naše životy nevyhnutný a bez ktorého by sa vedeli zaobiť. V žiackych/študentských aj pedagogických skupinách vidieť výrazný posun oproti predošlým rokom a jednoznačne ako nevyhnutný víťazí práve mobilný telefón.

„Pátranie po elektrospotrebičoch ma veľmi bavilo.“

Viktória Pavúková, žiačka, ZŠ Gelnica

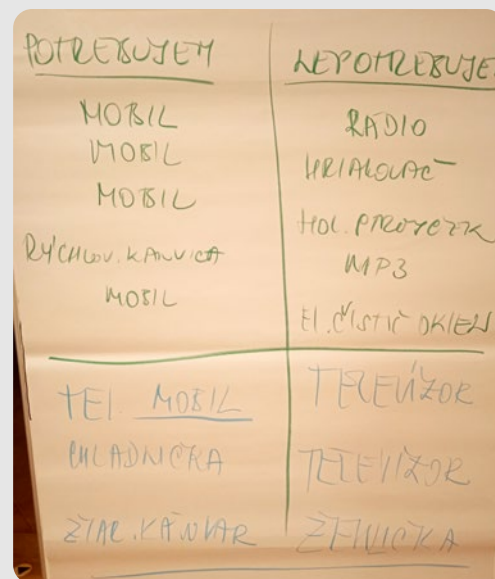
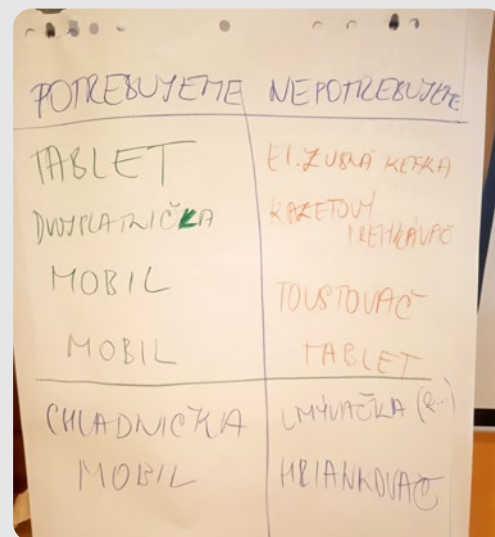
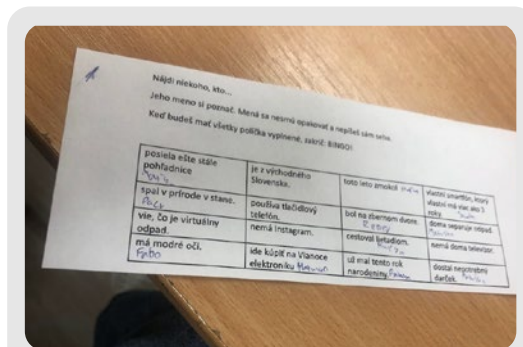
„Veľmi sa mi to páčilo, pretože sme pracovali spolu a viac sme spoznali to dané miesto, kde sme boli.“

Írisz Feketeová, žiačka ZŠ Dunajská Streda

„Bavilo ma hľadať, odkiaľ sú moje elektrospotrebiče a lepíť na mapu sveta.“

Filip Muráň, žiak, ZŠ Bratislava

Zrealizovali sme aj audit elektrospotrebičov používaných vo Vzdelávacom centre CEEV Živica v Zaježovej. Pre školy je to zároveň aktivita, ktorú môžu so žiakmi a študentmi urobiť na svojich školách alebo aj vo vlastných domácnostiach.

Učenie vonku

Veľká časť programu sa pre spestrenie realizovaných aktivít už tradične uskutočnila vonku, čo všetci hodnotili veľmi pozitívne. Prenesenie mnohých úloh von určite pomáha zvládnuť intenzitu trojdňového kurzu a inšpiruje pedagógov k outdoorovej výučbe, ktorá podporuje kreativitu, vnímavosť či sústredenie. Žiaci a študenti vyhodnotili tieto aktivity ako najlepšie.

*„Je to lepšie ako byť zavretý dnu.
Dá sa tam robiť viac aktivít.“*

Adam Medveď, žiak, ZŠ Čierny Balog

„Bola to zábava, aj keď som mala mokré ponožky.“

Zara Šmeringová, žiačka, ZŠ Dunajská Streda

*„Exteriérové aktivity boli skvelé, výborne
pripravené, perfektne načasované.“*

*Dagmar Balalová, pedagogička, Gymnázium
Púchov*

*„Aktivity vonku boli úžasné, tak by som chcela
aj ja učiť.“*

*Zuzana Vetráková, pedagogička, Stredná odborná
škola informačných technológií, Banská Bystrica*

Úniková hra

Súčasťou hry bolo krátke video z Ghany, dokumentujúce nakladanie s elektroodpadom, ktorý sa do tejto krajiny vozí pod rúškom „pomoci“ zo západných krajín Európy. Následne mali štyri tímy pátrať po svojom stratenom elektrosprebíteli (mobile), ktorý sa práve nakladá na loď vezúcu odpad do Ghany. Po vyriešení niekoľkých úloh (využitie chemickej tabuľky prvkov, informácií o podmienkach práce v čínskej fabrike na elektro, čítania s porozumením, tajného písma a pod.) našli tímy dobre ukryté kľúčiky od svojich bedničiek a svoje nefunkčné mobily oslobodili. Ich odpad sa teda nedostal na nelegálnu skládku, ale do zbernej nádoby SEWA a povedia o tom aj rodičom a spolužiakom:-)

Úniková hra rezonovala v mnohých spätných väzbách:

*„Úniková hra bola veľmi zábavná a veľmi
logická, najviac sa mi páčila.“*

Zara Šmeringová, žiačka, ZŠ Dunajská Streda

„Bolo to zaujímavé, otázky, aj to, že sme hľadali kódy.“

Írisz Feketeová, žiačka ZŠ Dunajská Streda

„Úniková hra bola zábavná, veľmi sa mi páčila.“

Tobiáš Hudák, žiak, ZŠ Hanušovce nad Topľou

„Úniková hra - veľmi zaujímavá a zábavná aktivita pre deti.“

Terézia Adámiová, pedagogička, ZŠ Hontianske Nemce

„Úniková hra 5/5.“

Max Humaj-Snowden, žiak, e-Škola Prievidza

Biodiverzita

Aktivity k téme ničenia biodiverzity ťažbou pralesov, ale aj vytváraním nelegálnych skládok, či dokonca celých osídlení na miestach bývalých mokradí sme zaradili pred premietanie filmu Vitajte v Sodome. Žiaci poznali veľa zvierat z afrického kontinentu, zopár študentov určilo dokonca aj okapiu a člnozobca. U väčšiny z nás však stále prevláda obraz Afriky ako krajiny plnej nádherných veľkých zvierat a nie ako krajiny na pomedzí nedotknutého kontinentu a novej civilizácie, krajiny s drancovanými prírodnými zdrojmi, zmietanej vojnami a zároveň krajiny, ktorá je skládkou pre nepotrebné zariadenia bohatého severu. Zároveň je tu 10 najrýchlejšie rozvíjajúcich sa ekonomík sveta.

Aktivita sa objavila v akčných plánoch v súvislosti s februárovým Svetovým dňom mokradí, čo nás veľmi teší.

Premietanie filmu

Na kurz sme zaradili aj celovečerné premietanie filmu Vitajte v Sodome. Mladším žiakom sme premietli kratšie ukážky a viac času sme venovali rozboru toho, čo videli, vnímali, aké fakty sa dozvedeli, aké pocity to v nich zanechalo a aké sú možnosti riešenia.

Využitie tohto filmu sa objavilo v mnohých akčných plánoch, či už zakomponované do výučby slovenčiny, cudzích jazykov, alebo ako aktivita na Deň Zeme.

Plánovanie aktivít bádateľského a rovesníckeho vzdelávania a reálnych opatrení na školách

Okrem získania informácií a vyskúšania si interaktívnych spôsobov výučby o elektroodpade sme na kurze vytvorili priestor na plánovanie aktivít, ktoré sa v rámci projektu udejú na školách. Pre akčný tím to bola jedinečná príležitosť premyslieť si harmonogram aktivít vo forme bádateľského a rovesníckeho vzdelávania na tému „tajný život elektroodpadu“ a opatrení, ktoré budú realizovať do konca školského roka. Úlohou bolo tiež naplánovať akčné dni zamerané na spolužiakov, ale aj na širšiu verejnosť svojej obce/mesta. Výstupom bude nielen vzdelávanie, ale aj reálne opatrenia na škole, vedúce k efektívnejšiemu narábaniu s elektronikou (ideálne je zlikvidovať starý elektroodpad zo školských skladov, batérie v elektrospotrebičoch povymieňať za nabíjacie, ale aj poupratovanie v domácnostiach a odovzdanie starých elektrospotrebičov do kontajnerov na to určených).

Na kurze venujeme veľkú pozornosť aj práci s pedagógmi - v skupinách podľa aprobácií urobia rozbor výučby na ich školách s cieľom zistiť, kde všade sa dá učiť o probléme elektroniky. Sú oboznámení s tým, že pedagógovia v predošlých ročníkoch projektu učili o téme už na 33 predmetoch a motivovaní pokračovať a hľadať ďalšie možnosti.

„Z kurzu využijem množstvo nápadov a tipov, ako posunúť školu v rámci triedenia a separovania na vyššiu úroveň, že môžem vzdelávať aj kolegov a zapojiť ich do aktivít tak isto, že môžem aj v rámci hodín (bio, chem, fyz) zakomponovať aj tému elektroodpadu, nápady, ako sa vzdelávať hrou...“

Ivana Sunitrová, pedagogička, ZŠ Holíčska Bratislava

Veľa aktivít robia žiaci a študenti v zmiešaných tímoch s pedagógmi aj z iných škôl a spoločne sa učia nové veci. Podporujeme tak inovatívne spôsoby učenia sa. Tento rok sme sa ich opýtali, ako sa im to páčilo.

”

„Páčili sa mi názorné ukážky na aktivity - zážitkové učenie učiteľ a žiak spolu.“

Zuzana Šimurdiaková, pedagogička,
Stredná priemyselná škola informačných
technológií, Tvrdošín

„Táto forma sa mi páčila, okrem plnenia
zadaných úloh sme mali možnosť lepšie sa
poznať.“

Ivan Hricko, pedagóg, Stredná odborná škola
gastronómie a služieb Prešov

„Vítam tieto aktivity. Učíme sa navzájom.“

Dagmar Balalová, pedagogička,
Gymnázium Púchov

Celý kurz sa nesie vo veľmi otvorenej, neformálnej atmosfére, ktorá otvára myseľ a podnecuje k inému pohľadu na učenie a riešenia problémov. V dobe, ktorá je v mnohom veľmi náročná, žiaci, študenti aj pedagógovia neformálnu výučbu v tomto prostredí veľmi oceňujú. Prinášame malú ukážku záverečných pocitov z kurzu.

Kurz fotenia naživo

V školskom roku 2023/24 sme kurz fotenia urobili prvýkrát naživo. Žiaci, študenti a pedagógovia mali možnosť zažiť fotenie rôznych elektrospotrebičov v profesionálnom ateliéri vytvorenom lektorkou, Teréziou Matkuliakovou, v podkroví Vzdelávacieho centra priamo pre potreby tohto kurzu. Nakrátko sa ponorili do teórie, ale veľa si aj naživo vyskúšali – fotili seba navzájom, svoje akčné tímy, ale aj elektrospotrebiče, aby na fotkách vyzerali zaujímavo a púťali pozornosť.

„Rozprávali sme sa o umelej inteligencii a učili sa ako fotiť.“

Damián Brtek, žiak, ZŠ Nitra

„Stále sa dá zlepšovať, bolo to super, veľa som sa naučil.“

Tomáš Kocúr, žiak, ZŠ Oravské Veselé

„Naučila som sa pravidlá fotografie, aké je dôležité osvetlenie atď.“

Eliška Kapráliková, žiačka, ZŠ Bardejov

Úžasná osoba, s charizmou, veľká odborníčka, super žena. Vedela zaujať, ohodnotiť, poradiť.“

Terézia Adámiová, pedagogička, ZŠ Hontianske Nemce

„Terezka, odborníčka, ktorá nás veľa naučila o foteňí, ako urobiť kvalitné fotky aj vo vnútri aj vonku, ako pracovať so svetlom, zlatý rez...“

Ivana Sunitrová, pedagogička, ZŠ Holíčska Bratislava

„Mimoriadne nadaná, šikovná, tvorivá a múdra umelkyňa a výborná lektorka. Skvelý kurz fotenia.“

Pavel Krnáč, pedagóg, Gymnázium Zvolen

Ako sme naplnili ciele projektu

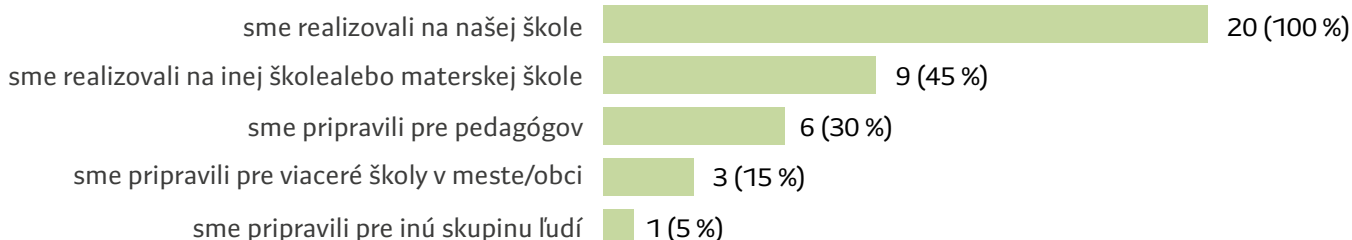
Rovesnícke, bádateľské vzdelávanie a akčné dni:

Hlavným cieľom projektu bolo uskutočnenie min. 50 výukových programov a 20 akčných dní v 20 mestách na Slovensku, zameraných na tému elektroodpad. V siedmom ročníku projektu sa o téme učilo a akčné dni absolvovalo spolu 10 342 žiakov a študentov.

ROVESNÍCKE VZDELÁVANIE ...

20 odpovedí

Bez koho by to nešlo

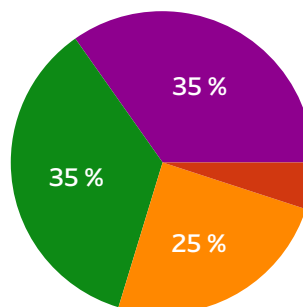
Na veľa školách sa podarilo rozšíriť akčné tímy:

PROJEKT NA NAŠEJ ŠKOLE REALIZOVALI ...

20 odpovedí

- iba koordinátor (pedagóg) ●
- pedagóg a jeden člen akčného tímu ●
- pedagóg a celý akčný tím ●
- pedagóg a rozšírený akčný tím ●
- viacerí pedagógovia, koordinátor a akčný tím ●
- iné ●

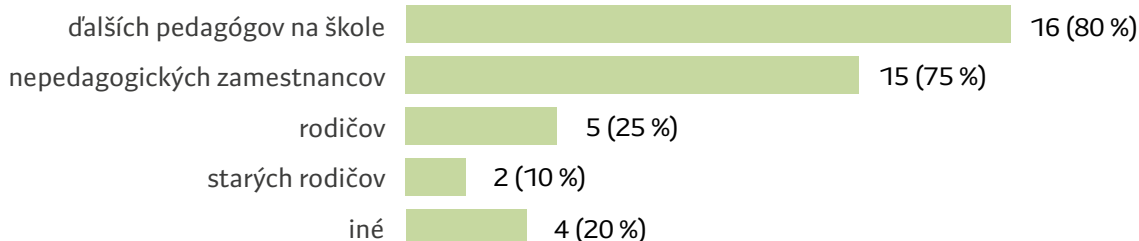

Koho zapojili:

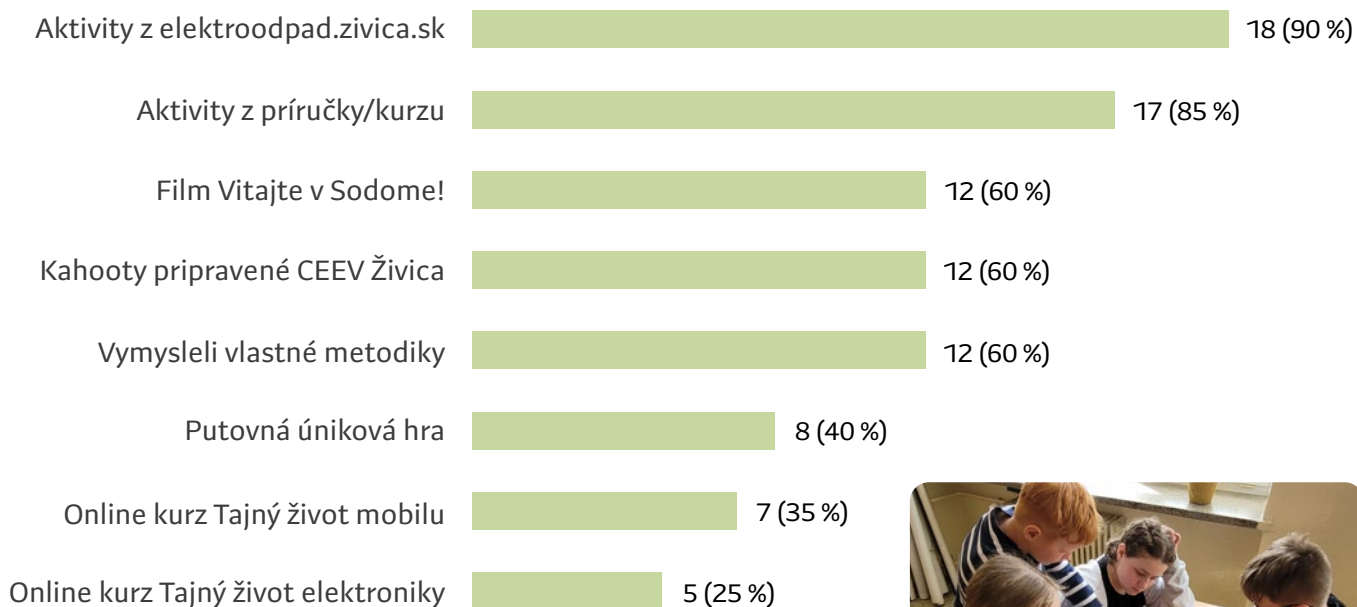

PODARILO SA NÁM DO PROJEKTU ZAPOJIŤ ...

20 odpovedí

Najčastejšie aktivity škôl

Čo najzaujímavejšie sa podarilo

Metodiky

V rámci projektu ElektroodpadDopad7 vzniklo niekoľko nových metodík, ktoré budú postupne spracované a uverejnené na elektroodpad.zivica.sk pre inšpiráciu ostatných škôl.

V rovesníckom vzdelávaní na ZŠ Gelnica sa objavilo aj upozornenie na syndróm FOMO (strach, že vo virtuálnom svete niečo zmeškáme, ktorý nás núti neustále sledovať správy a notifikácie), ktorý sa čoraz viac rozvíja (nielen) u mladých ľudí. Považujeme to za veľmi dôležité.

Na viacerých školách využili učenie vonku a prepájanie rôznych predmetov, k aktivitám pridávali pohyb. V ZŠ v Čiernom Balogu žiaci na telesnej výchove behali slalom, tam, kde našli elektroodpad, mali za úlohu urobiť kolečko.

Medzi zvolenými aktivitami dominovali:

Hry

- 5 škôl vytvorilo vlastné únikové hry: ZŠ Bardejov, ZŠ Dunajská Streda, ZŠ Hontianske Nemce, gymnázium vo Zvolene
- veľkú mestskú pátraciu hru vytvorili gymnazisti z Púchova
- hru na spôsob Dobble vytvorili gymnazisti vo Zvolene

Hry boli pre celú školskú komunitu veľmi zaujímavé a boli zdokumentované aj v profesionálnych videách

Divadlá

- 4 základné školy využili divadlo ako komunikačný nástroj pre túto tému v rámci rovesníckeho vzdelávania, či už vo vlastnej škole, ale v inej materskej škole: ZŠ Čierny Balog, ZŠ Hontianske Nemce, ZŠ Oravské Veselé a ZŠ Dunajská Streda
- niektoré scenáre si žiaci napísali celé sami, niekde poprosili o pomoc pani učiteľku dramatického krúžku, krásne kulisy vyrábali spoločne s p. školníkom

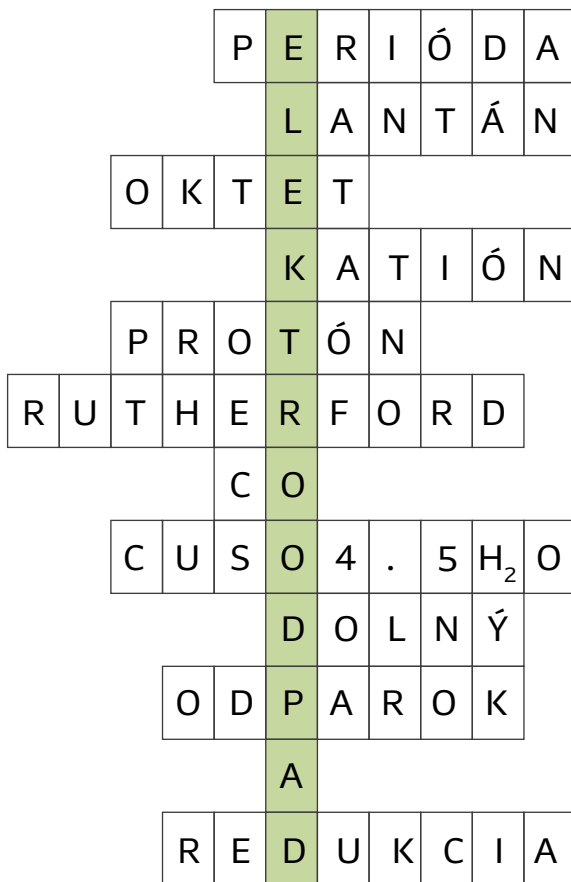

Kvízy a tajnička

Táto zábavná forma získavania nových informácií sa teší veľkej obľube.

- SOŠ IT BB pripravilo kvíz pre študentov ubytovaných na internáte, inšpirovaný e-learningom Tajný život mobilu
- Žiaci ZŠ Dunajská Streda pripravili kvíz pre osemročné gymnázium
- Gymnazisti zo Zvolena vytvorili pre svoje rovesnícke vzdelávanie tajničku

1. Riadok v PSP

2. La

3. Stav atómu keď je Valenčná vrstva zaplnená elektrónmi sa nazýva .....

4. Kladne nabitý ión je .....

5. Častica v jadre atómu

6. Objaviteľ (5.)

7. Kobalt

8. Modrá skalica

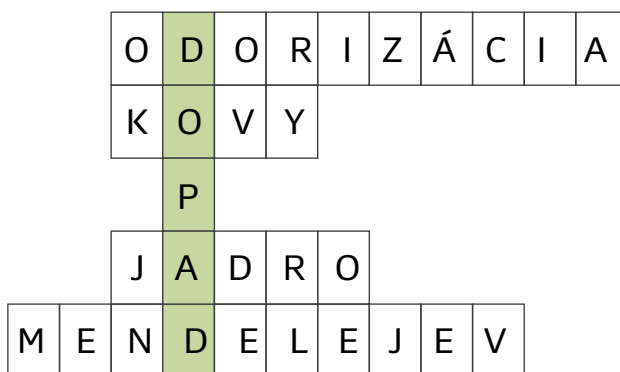
9. Dnes sa používa ..... index

a) horný   b) dolný

10. Výsledok odparovania

11. $Z+N=.....$

12. Opak oxidácie

13. Proces pridávania H₂S do zmesi propán-butánu

14. .... sú magnetické, kujné, ťažné,...

15. Fosfor

16. Atóm sa skladá z dvoch častí: obal a .....

17. PSP vynašiel .....

Ankety

Anketu s témou elektroodpadu robili študenti Gymnázia P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne, gymnazisti z Evanjelického gymnázia v Banskej Bystrici aj žiaci zo ZŠ Smetanov háj v Dunajskej Strede.

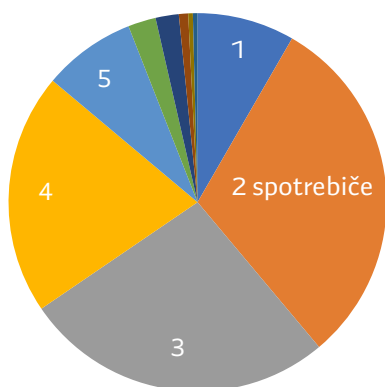
Gymnázium Dolný Kubín

Študenti sa v ankete zamerali na počet použitých elektrospotrebičov pred príchodom do školy.

POČET POUŽITÝCH ELEKTROSPOTREBIČOV PRED PRÍCHODOM DO ŠKOLY

252 odpovedí

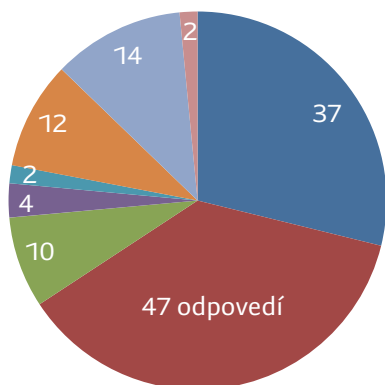

- 1 spotrebič / 21 odpovedí
- 2 spotrebiče / 77 odpovedí
- 3 spotrebiče / 67 odpovedí
- 4 spotrebiče / 52 odpovedí
- 5 spotrebičov / 20 odpovedí
- 6 spotrebičov / 6 odpovedí
- 7 spotrebičov / 5 odpovedí
- 8 spotrebičov / 2 odpovede
- 9 spotrebičov / 0 odpovedí
- 10 spotrebičov / 1 odpoveď
- 11 spotrebičov / 1 odpoveď

KDE KONČÍ ELEKTROODPAD Z NAŠICH DOMÁCNOSTÍ

128 odpovedí

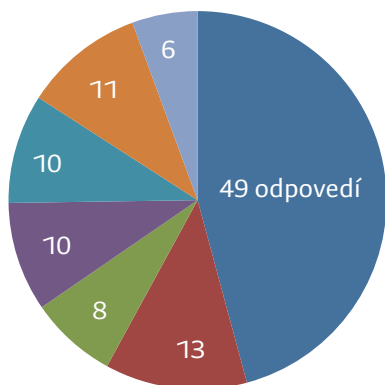

- na zbernom dvore
- na skládke
- v koši na komunálny odpad
- v krajinách tretieho sveta
- v predajni elektroniky
- neviem
- iné
- recykluje sa

AKO SÚVISÍ VODA A ELEKTRONIKA

107 odpovedí

- Voda sa používa na výrobu elektrickej energie vo vodných elektrárnach
- Voda sa používa v celom procese výroby elektroniky
- Voda je potrebná na chladenie elektroniky. Pomocou vody elektronika pracuje (práčka - pranie, kanvica - zohrievanie vody)
- Neviem
- Voda ničí elektroniku (spôsobuje skraty)
- Elektronika má podiel na znečistení vôd
- Iné

K tejto ankete natočili aj veľmi milé video o spotrebičoch.

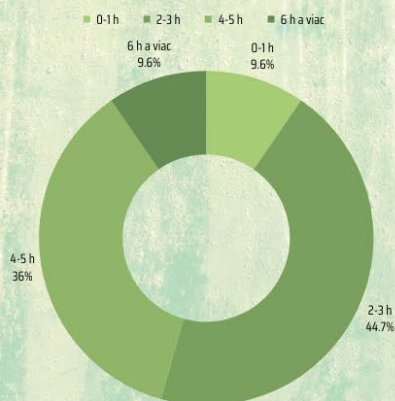

VYHODNOTENIE

DOTAZNÍKA

ŽIAKOV A ZAMESTNANCOV
NAŠEJ ŠKOLY

44.7% z nás používa mobil 2 až 3 hodiny denne.

Najväčšie % z nás použilo 3 spotrebiče predtým ako vstúpili do školy.

Keď sa nám pokazí elektrospotrebič, väčšina z nás ho dá opraviť alebo ho zanesie na zberný dvor.

98% našej školy doma TRIEDI ODPAD!

A 99% zálohuje plastové fľaše a plechovky :)

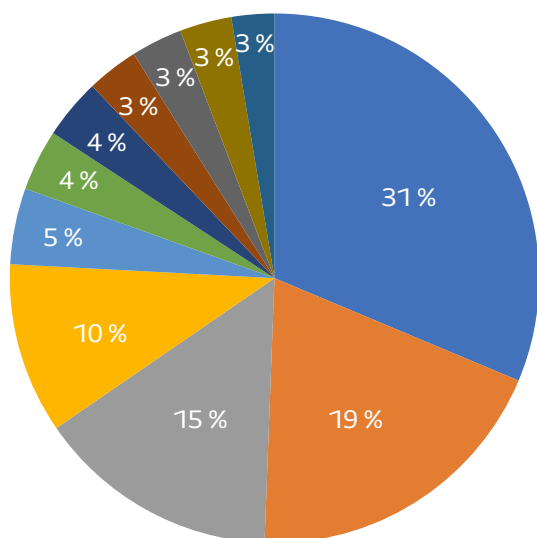
Evanjelické gymnázium Banská Bystrica

Anketa, ktorú urobili gymnazisti z Evanjelického gymnázia v uliciach Banskej Bystrice priniesla tieto výsledky:

BEZ KTORÉHO SPOTREBIČA BY STE SI NEVEDELI PREDSTAVIŤ ŽIVOT ?

192 odpovedí

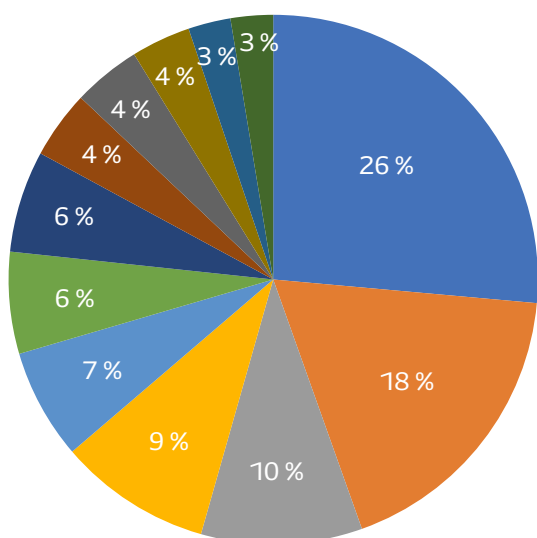

- mobil / 60 odpovedí
- práčka / 37 odpovedí
- chladnička / 29 odpovedí
- sporák / 20 odpovedí
- rýchlovarná kanvica / 9 odpovedí
- Pc / 7 odpovedí
- Tv / 7 odpovedí
- kávovar / 6 odpovedí
- vysávač / 6 odpovedí
- žehlička / 6 odpovedí
- slúchatká / 5 odpovedí

KTORÝ ELEKTROSPOTREBIČ BY STE BEZ PROBLÉMOV VEDELI V ŽIVOTE VYNECHAŤ ?

193 odpovedí

- mikrovlnka / 51 odpovedí
- Tv / 35 odpovedí
- umývačka / 19 odpovedí
- toastovač / 18 odpovedí
- mobil / 13 odpovedí
- mixér / 12 odpovedí
- fén / 12 odpovedí
- žehlička / 8 odpovedí
- Pc / 8 odpovedí
- rýchlovarná kanvica / 7 odpovedí
- sušička / 5 odpovedí
- kávovar / 5 odpovedí

V ZŠ Dunajská Streda urobili anketu ohľadom používania osobnej elektroniky.

Odpovedalo 115 žiakov zo 445 žiakov školy v marci 2024. Zistilo sa, že:

88,7 %

VLASTNÍ
SMARTFÓN

<2 MENEJ AKO
2 ROKY

42 %

BY SVOJ STARÝ MOBIL
DAROVALO ĎALEJ

62,3 %

VYMENÍ
SMARTFÓN

KVÔLI
NEFUNKČNOSTI

30,1 %

STRÁVI NAJVIAC ČASU NA
SOCIÁLNYCH SIEŤACH

25,7 %

STRÁVI NAJVIAC ČASU
PRI HRÁCH

12,3 %

DETÍ SA NIEKTO POSMIEVA
KVÔLI MOBILU

30,7 %

SKORO 1/3 ŽIAKOV SI MYSLÍ, ŽE MLADÍ ĽUDIA MENIA
SVOJE ZARIADENIA PO VIAC AKO 24 MESIACHOCH

10,5 %

SI MYSLÍ, ŽE VEK A ZNAČKA SMARTFÓNU
MÁ VPLYV NA ICH POSTAVENIE V SPOLOČNOSTI

>

10

ROKOV

20 % >

7

VÄČŠINA ŽIAKOV DOSTALA SVOJ PRVÝ
SMARTFÓN PRED 10. NARODENINAMI

SKORO 20% DETÍ MALO
MENEJ AKO 7 ROKOV

100 %

ELEKTROODPAD
DOPAD

ŽIAKOV NA NAŠEJ ŠKOLE VEDIA
O PROJEKTE ELEKTROODPADDOPAD

Burzy

- Výmenné a darovacie burzy a swapy organizovali študenti a žiaci viacerých škôl: Stredná odborná škola gastronómická v Prešove, gymnázium Púchov, Levice, Stredná priemyselná škola strojnícka a elektrotechnická v Leviciach a ZŠ Oravské Veselé
- Náplňou swapov bolo poukázať na to, čo všetko máme doma a možno to veľmi nevyužívame alebo to vieme nahradiť niečím iným a že nie vždy všetko čo chceme aj potrebujeme.

Tvorenie

Tvorilo sa na viacerých školách. V ZŠ Dunajská Streda vymysleli žiaci kampaň Nechcem nový mobil na Vianoce. Žiaci tvorili plagáty a logo tejto kampane, do súťaže prišlo 65 prác.

ZŠ Smetanov háj v Dunajskej Strede
v rámci projektu ElektroodpadDopad
vyhlasuje

tvorivú súťaž pre žiakov školy
**NEHCEM NOVÝ MOBIL
NA VIANOCE!**

Žiaci môžu súťažiť v dvoch kategóriách:

- 1) **návrh LOGA** kampane "Nechcem nový mobil na Vianoce!"
- 2) **skutočná podstata Vianoc**
t.j. prečo nechciet nový mobil, ak ten starý ešte slúži

Ceny:

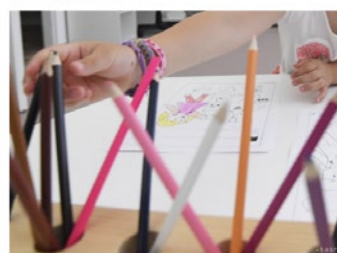
- sladká odmena pre prvé tri miesta v každej kategórii
- víťaz kategórie - 1 envirokupón od pani riaditeľky, ktorý ho môže v prípade nepripravenosti ospravedlniť zo skúšenia ©

Svoje diela (Logo, výkres, 3D dielko, báseň, ... atď) môžete odovzdať
do 18.12. (pondelok) do 12.00 hod koordinátorom súťaže alebo
poslať v elektronickej podobe na veronika.brezovicova@zssh.sk

Koordinátori:
pre 2. stupeň - p.uč. Veronika Brezovicová
pre 1. stupeň - p.uč. Anna Měhesová

Žiaci v Dunajskej Strede tvorili logo pre súťaž o elektroodpade

0 Zdieľať 0

Do súťaže prišlo až 65 návrhov. Žiaci mali možnosť tvoriť doma, na hodinách informatiky, výtvarnej a environmentálnej výchovy.

Autor TASR
18. decembra 2021 10:54

Dunajská Streda 19. decembra (TASR) - nechcem nový mobil na Vianoce je heslom vianočnej environmentálnej kampane na Základnej škole (ZŠ) na ulici Smetanov háj v Dunajskej Strede. Škola je zapojená do celoslovenského projektu Žeňa škola, cez ktorý sa pridala k celoslovenskému projektu ElektroodpadDopad. Školské snivo pre nich našli aj na internete na stránke kampane, informovala pedagógka Veronika Brezovicová.

Na (Citane) (Sic)

24h 7d

- 1 VIDEO: DUNAJ STREDA: Odkiaľ sa vyberá karta Karloveho camera
- 2 TRAGICKÁ NEHODA V ŠKOLE: O žiaka prišiel 44-ročný motorista
- 3 SÚVENSOK POD VÍDOK: mali mali desiaty výstav
- 4 TRÁŽILY V BARTOŠOVCI: Čas odpočívania 64-ročného muža
- 5 Nitra zaskoňuje prípravu silničiarok, mláďoz
- 6 Pre slávnosť Hladnu Dunaju prijímajú v Bratislave rekordné operácie
- 7 Tajná metóda pri Operácii: Vyťaženie si žiakov muža

V ZŠ Čierny Balog vytvorili z vyzbieraného elektroodpadu ešte predtým, ako skončil odovzdaný na recykláciu, postavičku Štukesa. Vytvorili ju siedmci tesne pred odvozom.

Gymnazisti v Dolnom Kubíne tvorili v rámci výtvarnej súťaže Harmónia a odlišnosti 2024. Nadmerná produkcia odpadu je dnešný globálny problém, ktorý treba riešiť. **Umelecký štýl Junk art - umenie z odpadu**, sa preto snaží, prostredníctvom svojich projektov a prác, istým spôsobom upozorniť na tento problém širokú verejnosť.

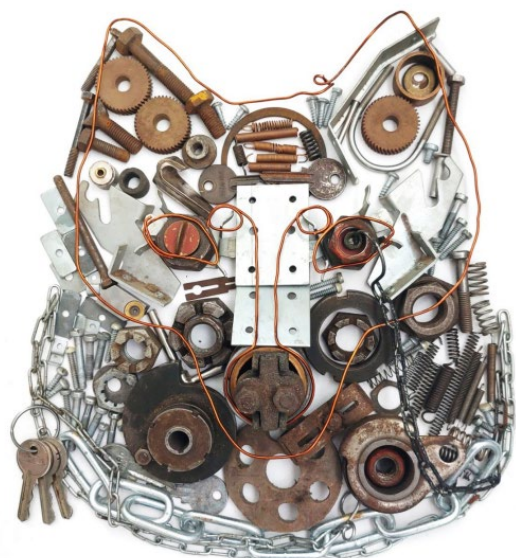
Hello,
I'm Štukes
and I will be
recycled:-)

„V pondelok 15. apríla 2024 sa naši žiaci 1. ročníka a kvinty už po tretíkrát zúčastnili medzinárodnej videokonferencie s Aténskou nadáciou významného gréckeho umelca **Georga Zongolopoulosa**. Ako po minulé roky, aj tentokrát nám svoj vzácny čas venovala p. **veľvyslankyňa Slovenskej republiky p. Marcela Hanusová** a **riaditeľ nadácie p. Nicos Theodoridis**. Naším novým žiakom predstavili dielo tohto výnimočného gréckeho umelca a porozprávali o jeho čínorodom živote a tvorbe. Na záver p. veľvyslankyňa vyhlásila už tretí ročník umeleckej súťaže inšpirovanej tvorbou G. Zongolopoulosa.

Veľmi sa tešíme, že nádejných víťazov súťaže znova pozvali do Grécka, aby sa priamo na mieste zoznámili s dielami tohto výtvarného umelca, ale aj s antickou kultúrou, ktorá dala základy celej našej európskej civilizácii. Veľmi si túto spoluprácu s veľvyslanectvom a nadáciou vážime.“

Lubica Benčíková, gymnázium Dolný Kubín

Triedenie odpadu Púchov

„Študenti Gymnázia Púchov sa 22.4. aktívne zúčastnili FYZICKEJ ANALÝZY ODPADOV, ktorú organizovalo mesto Púchov pri príležitosti Dňa Zeme. Zmyslom tejto akcie bolo poukázať na pretrvávajúce nedostatky v triedení odpadov z našich domácností. Väčšinu komunálneho odpadu tvorili separovateľné a recyklovateľné komodity. Študenti Gymnázia Púchov majú v triedení a recyklácii odpadu jasno. Veríme, že nabudúce sa tejto akcie zúčastnia predovšetkým tí Púchovčania, ktorí do komunálneho odpadu bez mihnutia oka a výčítiek svedomia hodia plastovú prepravku, nefunkčnú žehličku, šupky zo zeleniny a ovocia, či zdochnutú sliepku v igelitovej taške.

Všetkým 26 zúčastneným gymnazistom ďakujem a dúfam, že si dokážu z dneška vybrať to podstatné.“

Dagmar Balalová, gymnázium Púchov

Akčné dni Púchov

Gymnázium Púchov tradične pripravuje Akčné dni pre ďalšie púchovské základné a stredné školy. Okrem toho, že pre nich 12.4. pripravilo Mestskú pátraciu hru, 30. 4. pre nich pripravili Akčné dni v svojej škole. Každoročne privítajú až 130 návštevníkov. V rámci tohtoročných nechýbali aktivity k elektroodpadu.

Testovanie batérií a opraviteľnosť

Opraviť pokazený spotrebič je krokom, ktorý urobíme skôr, ako ho odovzdáme na konečnú recykláciu. Preto nás teší, že sa tejto téme školy aj v tomto šk. roku venovali: učili o nej (13 škôl), informovali o/mapovali opravovne v svojich mestách (3 školy) a pod. V ZŠ Smetanov Háj v Dunajskej Strede pozerali videá ako funguje RepairCafé v Bratislave.

Na 7 školách alebo doma niektoré veci ešte žiaci opravili a posunuli ich na ďalšie využitie: niekoľko notebookov, káble, slúchadlá, CD-walkman, mobil a dokonca aj jedna chladnička. Niektoré školy pokračovali v testovaní batérií, tie, čo sa dali ešte využiť, dali do hodín v triedach.

„Na technike žiaci použili merač bateriek, ktorý sme od vás dostali. **Premerali a vybrali použiteľné monočlánky zo zberu bateriek a tie použili na osvetlenie stromčekov vyrezaných zo starých vyhodенých drevených debničiek. Takéto stromčeky sme ponúkali na vianočnej burze, ktorú na škole organizujeme.**“

Základná škola Hanušovce nad Topľou

Potrebnosť/nepotrebnosť alebo užitočnosť/neužitočnosť spotrebičov

Táto téma zaujme každoročne. Venovali sa jej napr. na Evanjelickom gymnázii v Banskej Bystrici aj na gymnázii Púchov. Upozorňovali na to, ako veľakrát nerozmýšľame nad tým, či naozaj potrebujeme veci, ktoré si kupujeme.

Ako sme naplnili inovacie projektu

Téma biodiverzita

V najväčšej miere sa ubúdaniu biodiverzity venovali v **ZŠ Dunajská Streda**. Na premietanie filmu *Vitajte v Sodome!* nadväzovala **exkurzia do Národného parku Donau Auen (Dunajské luhy) v Orth an der Donau v Rakúsku**. 50 žiakov sa oboznámilo s potrebou ochrany dunajských luhov (rieka, lužné lesy a mokrade v jej okolí) pred činnosťou človeka, ktorý nepremyslene mení krajinu a spôsobuje jej nenávratné škody. V Ghane, na nelegálnej skládke elektroodpadu takto nenávratne zmizla krásna lagúna, kde predtým určite žili fascinujúce africké vodné zvieratá. Žiaci videli aj vyzvu, najväčšiu rybu obývajúcu Dunaj, v nie tak dávnej minulosti aj na Slovensku, čo vzbudilo obrovské emócie: 😊

Budovaním bariér na tokoch v podobe veľkých priehrad sme jej však znemožnili každoročnú migráciu k nám.

Na gymnázium v **Púchove** bola **téma biodiverzity súčasťou mestskej pátracej hry**, ktorú absolvovalo cca 70 žiakov a študentov mesta Púchov.

O úbytku pralesov v dôsledku ťažby drahých kovov pre mobilné telefóny hovorili a robili praktické aktivity v príručke *Elektro-produkcia, odpad, dopad* aj na **SOŠ IT v Banskej Bystrici** a v **ZŠ Hontianske Nemce**. V **ZŠ v Prievidzi** pracovali s mapou sveta, ukazovali si miesta, kde sa strácajú dažďové pralesy.

Úniková hra

Únikovú hru vytvorenú v predchádzajúcom ročníku ZŠ Šenkvice, **využilo 8 zapojených škôl**: ZŠ Oravské Veselé, SPŠ informačných technológií Tvrdošín (využili ju **na Dni otvorených dverí, zapojili 220 návštevníkov**), SOŠ IT Banská Bystrica, Obchodná Akadémia v Košiciach (Deň Zeme, 100 študentov), Gymnázium P.O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne, ZŠ Holíčska v Bratislave, ZŠ v Dunajskej Strede a ZŠ v Čiernom Balogu.

O hru je veľký záujem, mnohé školy si ju vyhľadali aj na webovej stránke a **je rezervovaná na ďalších 5 škôl**.

Vlastné únikové hry vytvorili **4 školy**:

- Gymnázium L. Štúra vo Zvolene: hra pre žiakov aj pedagógov,
- SPŠ strojnícka a elektrotechnická Levice: Escape room z elektroodpadu pre základné školy
- ZŠ Dunajská Streda: hra Ekonauti
- ZŠ Hontianske Nemce: úniková hra použiteľná aj pre iné školy

Napriek tomu, že pôvodná úniková hra bola určená pre žiakov II. stupňa, bavila veľmi aj stredoškólkov. A rovnako žiakov a študentov stredných škôl chytilo aj vytváranie vlastných hier.

”

„Študentov najviac bavilo posúvanie vlastných hraníc pri rovesníckom vzdelávaní a úniková hra.“

Jana Gregorková, Obchodná akadémia Košice

„Žiakov najviac bavila príprava únikovej hry, určite ešte nejakú pripravíme.“

Terézia Adámiová, ZŠ Hontianske Nemce

Platforma Ambrella

V tomto šk. roku sme rozšírili propagáciu projektu aj na túto platformu. Informácia o novom ročníku projektu ako aj o novej webovej stránke elektroodpad.zivica.sk sa tak dostala do 360 newsletterov pre rôzne rozvojové organizácie, ale aj rôznym donorom, médiám, mimovládny organizáciám či úradníkom z ministerstiev.

Novinky [sp]od Ambrey:
36. týždeň 2023

NA TÉMU ELEKTROODPADU

Čo viete o **príbehu prístrojov**, ktoré nám denne uľahčujú život? A poznajú ho vaše deti, súrodenci, žiaci a žiačky? Skúste sa tento rok spolu so svojim okolím **zahliť do témy elektroodpadu**. Objednajte si zdarma **praktickú príručku Elektroodpad** z dielne nášho pozorovateľa, **CEEV Živica**, [tu](#). Alebo sa rovno **prihláste do programu**, v ktorom vás témou prevedú odborníci a odborníčky. Viac info [tu](#).

Novinky [sp]od Ambrey:
20. týždeň 2024

KOMPLEXNÝ WEB K TÉME ELEKTROODPADU

Náš pozorovateľ, **CEEV Živica**, nabáda k **zodpovednej spotrebe** a vedomej skromnosti. Venuje sa preto aj problémom so **spracovaním elektroodpadu**, čo má **dôsledky na životné prostredie** a najviac na krajiny tzv. globálneho juhu. Tému elektroodpadu spolu so **školeniami** pre vyučujúcich a inšpiráciami nájdete spracovanú komplexne **na novom webe** [tu](#).

Exkurzie v okolí zapojených škôl

ZŠ Oravské Veselé absolvovala exkurziu v závode EDM, ktorý majú úplne najbližšie. Študenti Strednej priemyselnej školy informačných technológií Ignáca Gessaya z Tvrdošína sa boli pozrieť vo firme EKORAY v Námestove. Niektoré školy sa boli pozrieť na zberných dvoroch v svojich obciach (napr. ZŠ Dunajská Streda).

V čom pokračujeme

Rovesnícke vzdelávanie na iných školách sa medzi žiakmi, študentmi aj pedagógmi zo zapojených škôl teší veľkej obľube. Za brány svojich škôl sa vybralo až **12 akčných tímov**. Niektorí pozvali druhé školy pozrieť na tú svoju alebo ich zapojili do spoločnej mestskej hry (Gymnázium Púchov). **Dosah tohto vzdelávania bol oproti prepokladaným 200 nakoniec až 534 žiakov**

Navyše sa v rámci rovesníckeho vzdelávania zapojilo ďalších 14 škôl: ➡

V rámci projektu Erasmus sa ZŠ v Bardejove podarilo do aktivít v projekte Elektrodopad-Dopad podarilo zapojiť žiakov z Litvy a v ZŠ Prievidza zo Španielska a Poľska.

MŠ Nám. SNP v Dunajskej Strede
MŠ na Lúčkach 2 - Podlavice, Banská Bystrica
MŠ Alexyho, Nitra
MŠ Hontianske Nemce
MŠ Dobroč
MŠ Balog
MŠ Krám (časť Čierneho Balogu)
Súkromná materská škola Montessori Zvolen
ZŠ Hroncova, Košice
ZŠ Beethovenova, Nitra
ZŠ P. Jilemnického 1035/2 Zvolen
ZŠ M. Medveckej Tvrdošín
ZŠ Pavlovce
Gymnázium Ladislava Dúbravu v Dunajskej Strede

Rovesnícke vzdelávanie v materských školách:

Podpora spolupráce a odovzdávanie skúseností

Prepájanie škôl a zdieľanie metodík dobrej praxe je vysoko efektívne. Pani učiteľky a páni učители, rovnako ako žiaci a študenti sa radi inšpirujú v rámci kurzu k téme elektroodpad, ale aj v rámci iných kurzov Zelenej školy vo Vzdelávacom centre v Zaježovej alebo zdieľaním metodík na webovej stránke k projektu. Tento rok v projekte dominovali hry (4 školy vytvorili vlastné únikové hry a jednu veľkú mestskú pátraciu hru) a divadlá (4 základné školy), inšpirácie prišli priamo z projektu ElektroodpadDopad6. Takto vznikla aj hra na spôsob Dobble s témou elektroodpadu, ktorú vytvorili zvolenský gymnazisti. V Púchove sa do mestskej hry organizovanej gymnazistami zapojila aj Spojená škola I. Krasku z 5. ročníka projektu. Všetky príklady dobrej praxe sú postupne zdieľané na sociálnych sieťach Živice, Zelenej školy aj publikované na webovej stránke.

Čo sa podarilo navyše

Webová stránka

Sme veľmi radi, že sa podarilo vytvoriť naozaj veľmi kvalitnú a prehľadnú platformu, kde si k téme elektroodpad chodí vyhľadávať informácie a inšpirácie ako učiť veľké množstvo pedagógov.

Webová stránka spĺňa moderné požiadavky ľahkého prezerania aj na mobilnom telefóne a zároveň sme ju naplnili kvalitným obsahom, ktorý sa za 7 rokov realizácie projektu ElektroodpadDopad nazbieral. Stránka je členená na časť venujúcu sa projektu ElektroodpadDopad, časť venujúcu sa projektu Micro:bity a časť s materiálmi pre školy, ako o týchto témach zaujímavo učiť.

Náklady na webstránku hradil Nadačný fond Telekom v rámci projektu Kam s elektroodpadom - micro:bity.

www.elektroodpad.zivica.sk

NÁVŠTEVNOSŤ OD SPUSTENIA WEB STRÁNKY:

1.3. 2024 30.5.

1 745
POUŽÍVATEĽOV

12 080
UDALOSTÍ

NAJČASTEJŠIE NÁVŠTEVNÍCI KLIKAJÚ NA:

ONLINE
KURZY

TAJNÝ ŽIVOT ELEKTRONIKY
TAJNÝ ŽIVOT MOBILOU

FILMY

VITAJTE V SODOME!
KRV V MOBILOCH

WEBINÁRE

TAJNÝ ŽIVOT ELEKTRONIKY
VITAJTE V SODOME

TÍPY NA
VÝUČBU

INŠPIRÁCIA PRE ŠKOLY
INŠPIRÁCIE ZO ŠKÔL

PRAKTICKY VYUŽILO A ODPORUČILO WEB STRÁNKU

17

ŠKÔL

+9

ODPORUČANÍ

Elektrospotrebiče používame denne

Odhalte s nami tajomstvá ich výroby, rozumného používania aj spôsoby likvidácie. Prispajte aj vy k minimalizácii problému elektroodpad.

Zistiť viac

Scwa

NADAČNÝ FOND TELEKOM

Scwa

NADAČNÝ FOND TELEKOM

Projekt elektroodpaddopad v príručke katolíckej charity

Profesionáli, pracujúci v charitnej oblasti majú vďaka novej príručke projektu NICE možnosť získať praktické informácie v oblasti cirkulárnej ekonomiky, projektového marketingu, sieťovania, komunikácie a predaja tak, aby svoje projekty mohli viesť inkluzívnejšie, efektívnejšie a environmentálnejšie. **Nová webová stránka elektroodpad.zivica.sk sa tak dostala k ľuďom pracujúcim v prostredí charity**, ktorí prevádzkujú rôzne chránené dielne a podobne projekty v rámci pracovnej terapie pre ľudí bez domova a ľudí zo sociálne znevýhodneného prostredia. Po zverejnení príručky bude prebiehať séria školení v jednotlivých diecéznych, arcidiecéznych a farských charitách v rámci celého Slovenska.

Zber

V rámci zberu viaceré školy využili možnosť lepšie sa pozrieť na to, čo vyhadzujeme. Na 7 školách urobili malé výstavy (ZŠ Bardejov), prehliadky zaujímavých retroelektrospotrebičov, ktoré boli vyradené. Niekde našli aj zaujímavé prekvapenia, ktoré nikdy predtým nevideli: kotúčové magnetofóny, meotary, stará platnička so špirálou, vytáčacie telefóny, gramofóny, o niektorých spotrebičoch žiaci nevedeli, na čo slúžili: napr. fax.

ŠKOLSKÝ ROK

2023/24

+ 20 **NOVOZAPOJENÝCH ŠKÔL**

4 264 **KILOGRAMOV ELEKTROODPADU**

NA VŠETKÝCH ŠKOLÁCH ZAPOJENÝCH DO PROJEKTU OD JEHO ZAČIATKU

20 313 **KILOGRAMOV ELEKTROODPADU**

Medializácia

Prehľad mediálnych výstupov

Dátum / médium	Názov článku / link
13.6.2023 po-kraj.sk	V SPŠE Prešov vracajú život nefunkčným spotrebičom https://www.po-kraj.sk/samosprava/aktuality/aktuality-2023/skolstvo/v-spse-presov-vracaju-zivot-nefunkcnym-spotrebicom.html
13.6.2023 TASR	PSK: Študenti SPŠE vytvorili aplikáciu na triedenie elektroodpadu https://www.tasr.sk/tasr-clanok/TASR:2023061300000312
13.6.2023 presovak.sk	Žiakom prešovskej strednej školy pomáha pri opravovaní spotrebičov aplikácia, ktorú sami vytvorili https://www.presovak.sk/clanky/1045/ziakom-presovskej-strednej-skoly-pomaha-pri-opravovani-spotrebicov-aplikacia-ktoru-sami-vytvorili
13.6.2023 teraz.sk	Prešovskí študenti vytvorili aplikáciu na triedenie elektroodpadu https://www.teraz.sk/regiony/psk-studenti-spse-vytvorili-aplikaci/721163-clanok.html
13.6.2023 slovensky-vecernik.sk	Prešovskí študenti vytvorili aplikáciu na triedenie elektroodpadu https://slovensky-vecernik.sk/story/presovski-studenti-vytvorili-aplikaciju-na-triedenie-elektroodpadu
14.6.2023 obecne-noviny.sk	Študenti SPŠE vytvorili aplikáciu na triedenie elektroodpadu https://www.obecne-noviny.sk/clanky/studenti-spse-vytvorili-aplikaciju-na-triedenie-elektroodpadu
20.6.2023 dennikn.sk	Mobil by mal vydržať až šesť rokov, ľudia ho však menia raz za rok, hovorí Zuzana Labašová https://ciernalabut.dennikn.sk/11640/mobil-by-mal-vydrzat-az-sest-rokov-ludia-ho-vsak-menia-raz-za-rok-hovori-zuzana-labasova/
22.6.2023 rtvs.sk	Stredoškoláci vymysleli aplikáciu na elektroodpad https://slovensko.rtvsk.sk/clanky/veda-a-technika/329976/stredoskolaci-vymysleli-aplikaciju-na-elektroodpad
23.6.2023 mamaaja.sk	Školáci tento rok vyzbierali viac ako 7 ton elektroodpadu https://mamaaja.sk/clanky/infosky/skolaci-tento-rok-vyzbierali-viac-ako-7-ton-elektroodpadu
21.8.2023 TASR	Živica: ZŠ a SŠ sa môžu prihlasovať do ďalšieho projektu Elektroodpad - Dopad ...
21.8.2023 fontech.startitup.sk	Živica: ZŠ a SŠ sa môžu prihlasovať do ďalšieho projektu Elektroodpad - Dopad https://fontech.startitup.sk/spravy/zs-a-ss-sa-mozu-prihlasovat-do-dalsieho-projektu-elektroodpad-dopad/
21.8.2023 teraz.sk	Školy sa môžu prihlasovať do ďalšieho projektu Elektroodpad - Dopad https://www.teraz.sk/slovensko/skoly-sa-mozu-prihlasovat-do-dalsi/735856-clanok.html
21.8.2023 skolske.sk	Školy sa môžu prihlasovať do ďalšieho projektu Elektroodpad - Dopad https://www.skolske.sk/clanok/60703/skolysa-mozu-prihlasovat-do-dalsieho-projektu-elektroodpad---dopad
22.8.2023 obecne-noviny.sk	Školy sa môžu prihlasovať do ďalšieho projektu Elektroodpad - Dopad https://www.obecne-noviny.sk/clanky/zs-a-ss-sa-mozu-prihlasovat-do-dalsieho-projektu-elektroodpad-dopad

Dátum / médium	Názov článku / link
22.8.2023 enviroportal.sk	Základné a stredné školy sa môžu prihlasovať do ďalšieho projektu Elektroodpad – Dopad https://www.enviroportal.sk/clanok/zivica-zs-a-ss-sa-mozu-prihlasovat-do-dalsieho-projektu-elektroodpad-dopad
28.8.2023 tlacovespravy.sme.sk	Ak dokážete deti zaujať, môže hodina vyzeráť ako zábavná šou https://tlacovespravy.sme.sk/c/23207379/ak-dokazete-deti-zaujat-moze-hodina-vyzerat-ako-zabavna-sou.html
11.10.2023 akcnezeny.sk	Bez moderného vzdelávania sa ako spoločnosť ďalej nepohneme, hovorí Ivana Poláčková zo Živice https://akcnezeny.sk/bez-moderneho-vzdelavania-sa-ako-spolocnost-dalej-nepohneme-hovori-ivana-polackova-zo-zivice/
6.11.2023 Zoznam TV	https://tv.zoznam.sk/cl/1003001/2624205/Exkurzia-ziakov-projektu-Zivica-v-zavode-na-spracovanie-elektroodpadu-Zedko-v-Banskej-Bystrici
6.11.2023 SITA	Spracovanie elektroodpadu v závode ZEDKO https://sita.sk/tv/spracovanie-elektroodpadu-v-zavode-zedko/ https://foto.sita.sk/#/service?service=fd56a531-e7ef-11ec-8481-00163e8ef9eb
7.11.2023 TASR	OTS: Keď sa deti stávajú učiteľmi svojich rodičov https://www.tasr.sk/ots/ots-ked-sa-deti-stavaju-ucitelmi-s/34594-clanok.html
7.11.2023 webmagazin.teraz.sk	Keď sa deti stávajú učiteľmi svojich rodičov https://webmagazin.teraz.sk/ekologia/ked-sa-deti-stavaju-ucitelmi-svojic/15927-clanok.html
9.11.2023 TV Hronka	Projekt ElektroodpadDopad vzdeláva deti o ochrane prírody https://www.tvhronka.sk/spravodajstvo/projekt-elektroodpad-dopad-vzdelava-deti-o-ochrane-prirody/
13.11.2023 odpady-portal.sk	Keď sa deti stávajú učiteľmi svojich rodičov https://www.odpady-portal.sk/Dokument/107757/ked-sa-deti-stavaju-ucitelmi-svojich-rodicov.aspx
1.12.2023 RTVS	Reportáž RTSV Na zelenej adrese: https://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/20348/437455#1
2.12.2023 RTVS	Reportáž RTSV Na zelenej adrese (repríza): https://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/20348/437455#1
Dec – jan 2023/2024 Dieťa	Elektro – dobrý pomocník, zlý pán https://media.mediaboard.com/pdf-preview/11405/1343060655-4d2544fee06136642e83/
8.12.2023 Odpadové hospodárstvo	Keď sa deti stávajú učiteľmi svojich rodičov https://sdu.sk/KvqSc
19.12.2023 TASR	Enviro: Deti na ZŠ Smetanov háj v D. Strede tvorili logo pre súťaž o elektroodpade https://sdu.sk/Dfx
19.12.2023 teraz.sk	Žiaci v Dunajskej Strede tvorili logo pre súťaž o elektroodpade https://www.teraz.sk/regiony/deti-na-zs-smetanov-haj-v-dstrede-tvo/762366-clanok.html
19.12.2023 Slovenský rozhlas	Kampaň „Nechcem nový mobil na Vianoce“, ktorej súčasťou bola tvorivá súťaž, ZŠ Dunajská Streda
30.1.2024 Púchovské noviny	Elektroodpad-Dopad_Zelená škola https://media.mediaboard.com/pdf-preview/11405/1413821997-2b0170559990b5a6031f/

Dátum / médium	Názov článku / link
8.3.2024 Odpadové hospodárstvo	Vzdelávacie aktivity sú prvým krokom, aby mohli naplňať svoje poslanie https://media.mediaboard.com/pdf-preview/11405/1548466959-e5d89a048e9d00cffe2c/
15.3.2024 odpady-portal.sk	Vzdelávacie aktivity sú prvým krokom, aby mohli naplňať svoje poslanie https://www.odpady-portal.sk/Dokument/107991/vzdelavacie-aktivity-su-prvym-krokom-aby-sme-mohli-naplnat-nase-poslanie.aspx
26.3.2024 obce.tasr	Zvolenský gymnazisti si vymenia s učiteľmi úlohu https://obce.tasr.sk/clanok/9358/zvolenski-gymnazisti-si-vymenia-s-ucitelmi-ulohu
26.3.2024 TASR	Zvolen: Gymnazisti si vymenia s učiteľmi úlohu, budú ich vzdelávať o elektroodpade https://shorturl.at/xCjCW
26.3.2024 TERAZ MEDIA, a.s.	Na Gymnázium L. Štúra vo Zvolene budú žiaci vzdelávať učiteľov https://www.teraz.sk/regiony/na-gymnaziu-l-stura-vo-zvolene-bud-784005-clanok.html
26.3.2024 skolske.sk	Gymnazisti vo Zvolene si vymenia s učiteľmi úlohu, budú ich vzdelávať o elektroodpade https://www.skolske.sk/clanok/61319/gymnazisti-vo-zvolene-si-vymenia-s-ucitelmi-ulohu-budu-ich-vzdelavat-o-elektroodpade
13.5.2024 nitra.sk	ZŠ Benkova sa zapojila do projektu Elektroodpad-dopad 7 https://nitra.sk/zs-benkova-sa-zapojila-do-projektu-elektroodpad-dopad-7/
17.4.2024 Levická televízia	Interaktívne popoludnie pre žiakov základných škôl https://vimeo.com/939123155 levickatelevizia.sk
21.5.2024 SME	Na zvolenskom gymnázium študenti učia pedagógov https://tlacovespravy.sme.sk/c/23332574/na-zvolenskom-gymnaziu-studenti-ucia-pedagogov.html
29.5.2024 Rádio Regina	Reportáž o ankete študentov z Evanjelického gymnázia v B. Bystrici v rámci projektu ElektroodpadDopad ...
6.6.2024 RTVS (Rádio Slovensko)	Talkshow Host Rádia Slovensko so Stanom Ščepánom https://lnk.sk/corc
13.6.2024 TV Hronka	Kvíz študentov SOŠ IT v B. Bystrici na internátoch Televízia pozvaná

Spolu: 43 MEDIÁLNYCH VÝSTUPOV

V tabuľke sú aj mediálne výstupy, ktoré už nestihla zachytiť výročná správa z projektu Elektroodpad-Dopad6, ale boli dôležité, lebo informovali o jednej z najlepších škôl a jej inovatívnej aplikácii.

V tomto školskom roku sa nám podarilo osloviť tvorcov relácie Na zelenej adrese, vďaka čomu RTVS odvysielala počas prvého decembrového víkendu 2x reportáž o projekte.

V dvojstranovom článku v časopise Dieťa mapujeme aktivity, ktoré v projekte oslovili teenagerov a zmenu ich postojov v priebehu vzdelávania o elektroodpade. Tému sme uverejnili v predvianočnom čase, keď je v mnohých rodinách na stole otázka nového mobilu ako vianočného darčeka. V časopise uverejnili poďakovanie za partnerstvo a spoluprácu SEWE a.s. v plnom rozsahu vrátane loga.

: predškolačik - školák :

oslobodit svoj starý telefón, ktorý – neodovzdaný správnym spôsobom na recykláciu – pláva na lodi naloženej aj ďalšou nefunkčnou elektronikou na skládku elektroodpadu do africkej Ghany. Deti plnia rôzne úlohy, pričom postupne nachádzajú kľúče, dostávajú sa k indiciám, postupne riešia úlohy, až posledným z nich odomknú svoju truhlicu s pokladom. Teda s telefónom, v ktorom sa mnohé poklady, vo forme ešte zrecyklovateľných vzácnych prvkov potrebných na to, aby elektronika fungovala, nachádzajú.

Video, kde si môžete pozrieť ukážku z hry:

„Najviac sa mi páčilo to, že sme hrali všetci spolu a bolo to zaujímavé, naučila som sa nové veci a bola to zábava. A bavilo ma hra-

Elektro - dobrý pomocník, zlý pán

Generácia, ktorá sa narodila do doby elektronickej. Všetko hľadá na googli, na sociálnych sieťach, s mobilom v ruke vstáva aj zaspáva. Naši teenageri. Povedali by sme o nich, že chcú len nové a nové výrobky, vezú sa na vlnu reklám a nezaujímajú ich odvrátená strana (nielen) ich konzumného života...

Žiactvo a študentstvo zapojené do projektu ElektroodpadDopad, ktoré sú už sedem rokov systematicky vzdelávané expertmi a expertkami z Centra environmentálnej a etickej výchovy Živica, ako aj svojimi rovesníkmi a rovesníčkami, to však všetko môžu vidieť aj inak. Na kurzoch získavajú nové poznatky (ktoré nie sú bežne v učebniciach) zážitkovou formou, spoluprácou v skupinkách a v krásnom prostredí Vzde-

k uvedeniu si vplyv nášho spotrebného správania na planétu, ale aj k dobrým nápadom, čo môžeme zmeniť k lepšiemu.

UČENIE O ELEKTROODPADE FORMOU ÚNIKOVEJ HRY?

Pani učiteľke Janke Hrnčiarikovej zo ZŠ Šenkvice sa podarilo mimoriadne nadchnúť svojich žiakov a svoje žiačky pre túto

Odomknite si celé SME.sk

KÚPIŤ PREDPLATNÉ

VISA | | | G Pay | Apple Pay

SME Tlačové správy

Štvrtok, 6. jún, 2024 | Meniny má Norbert

SME.SK 27°C SME MINÚTA DOMOV REGIÓNY INDEX SVET ŠPORT KOMENTÁRE KULTÚRA VIDEO AUTO TECH ŽENA ZDRAVIE BLOG

MENU Q

Technológie | Obchod | Zdravie | Žena, šport, rodina | Life style | Bývanie | Motorizmus | Na cestách | Cestovanie | Financie | Politika | MY regióny | Ostatné

21. máj 2024 o 12:00

Na zvolenskom gymnáziu študenti učia pedagógov

Hravou formou sa spoločne vzdelávajú o elektroodpade.

INZERCIA
Inzercia

NAJČITANEJŠIE TLAČOVÉ SPRÁVY

4 hodiny 24 hodín 3 dni 7 dní

- Končí sa kult Elona Muska? 3 510
- Senna verzus Prost. Príbeh najväčších rivalov v histórii F1 3 015
- Príbeh veľkej biznismanky T. Ondrejovej z televíznej Jamy levov 2 737
- Únik moču v tehotenstve je častejší, než ženy priznávajú 2 434
- Majstrami SR vo futbale žiakov 1. stupňa ZŠ sa stali Piešťany 1 401
- Čo keď bolia kolená 1 344
- Sladké stredy nie sú nikdy zlé. Upeč si niečo chutné a bez lepku 1 097
- Lekárom ponúkame zaujímavé ohodnotenie a menej stresu 1 062

O PROJEKTE
PODMIENKY POUŽÍVANIA
ČASTO KLADENÉ OTÁZKY
CENNÍK SLUŽBY TLAČOVÉ SPRÁVY
KONTAKT

Zvolenský gymnazisti sú príkladom toho, že i také náročné a na prvý pohľad možno nezaujímavé témy ako elektroodpad, môžu byť mimoriadne zaujímavé a podnetné. Mladých ľudí totiž téma vďaka projektu mimovládnej organizácie Živica a spoločnosti SEWA a.s. natoľko zaujala, že ňou doslova žijú. Ba dokonca o elektroodpade vzdelávajú dospelých. Sú totiž presvedčení, že o tom treba hovoriť, kde sa len dá.

„Myslím si, že je to veľmi málo komunikovaná oblasť, ktorá si zaslúži aby bola spomínaná viac. Málokto rozmýšľa pri kúpe nového mobilu, či novej kosačky o tom, aký to má dopad nielen na peňaženku, ale aj na prírodu. Takže v každom veku je dôležité rozvíjať vedomosti v tejto oblasti,“ vysvetľuje jeden zo študentov Gymnázia L. Štúra vo Zvolene, nadšenec vzdelávania o envirotémach, Samuel Valko.

Pointou projektu s názvom ElektroodpadDopad je, že deti sa najskôr niečo dozvedia o problematike a potom ju sami rôznymi hravými aktivitami posúvajú ďalej. Aj zvolenských školákov do témy doviedol šokujúci film Vitajte v Sodome o obrovskej skládke elektroodpadu z Európy v Afrike. Teraz robia vlastné aktivity, nakrúcajú videá, šíria ich prostredníctvom sociálnych sietí aj klasických médií.

„Projekt je obľúbený práve preto, že sa deti učia vlastnými aktivitami. Častokrát udivene zisťujú, koľko zbytočností nakupujú, v odpade nachádzajú plne funkčné spotrebiče, učia sa, aké to má vážne dopady na našu planétu. Na akčných dňoch sme videli, ako dokážu malé deti meniť myslenie svojich rodičov a tak verím, že nám vyrastá generácia, ktorá bude mať k téme šetrenia zdrojov a ochrany planéty celkom iný prístup,“ vraví manažérka projektu ElektroodpadDopad Lesanka Blažencová.

Študenti Gymnázia L. Štúra vo Zvolene išli ešte ďalej a rozhodli sa vzdelávať priamo učiteľky a učiteľov na škole. Pripravili pre nich zábavné popoludnie, v rámci ktorého sa na chvíľu pedagógovia stali žiakmi a naopak. Hravé popoludnie vymyslel Samuel Valko so spolužiačkou Emou Kubincovou. Pripravili únikovú aj dobre hru, pexeso i kvíz. Všetko na tému elektroodpad.

Video z tohto vzdelávacieho podujatia si môžete pozrieť tu:

„Tento nápad sa mi sám zjavil v hlave, keď sme sa na stretnutí v Zaježovej rozprávali o tom, ako ideme ďalej šíriť povedomie v oblasti elektroodpadu. Dobre je známa hra, a predsa len keď chytíte niečo staré, obnovené do ruky, tak to vo vás prirodzene vzbudí záujem, že prečo je to tak. A tak si myslím, že postupne sa ľudia začnú zamýšľať, čo nás k takejto zmene obrázkov priviedlo a možno to aj v nich vzbudí záujem si zväčšiť obzory v tejto dosť aktuálnej a dôležitej téme,“ dodáva Ema.

Študenti sa pre tému nadchli vďaka učiteľovi Pavlovi Krnáčovi, pod ktorého vedením sa venujú environmentálnym témam a pripravili aj toto hravé popoludnie.

„Vzdelávanie o elektroodpade vnímam ako tému aktuálnu a veľmi dôležitú pre budúcnosť mladých ľudí a spoločnosti celkovo. Najviac ich zaujalo, kde všade sa s elektrospotrebičmi stretávajú a berú to ako úplnú samozrejmosť. A koľko prvkov obsahuje len bežný mobil, čo má dopad na prírodu nielen ako odpad, ale aj pri samotnej výrobe mobilu,“ uzavrel Pavel Krnáč.

Študenti gymnázia sa v tomto projekte rozbehli, zistili, že envirotémy ich bavia a chcú ďalej pokračovať. Apelujú na svojich pedagógov a škola zvažuje vstup do programu Zelená škola, kde prebieha registrácia práve teraz na www.zelenaskola.sk.

CEEV Živica realizuje v spolupráci s firmou SEWA, a.s. projekt ElektroodpadDopad už 7 rokov. Prostredníctvom neho vzdeláva pedagógov a žiakov základných a stredných škôl. Viac informácií ako aj inšpirácie ako o elektroodpade učiť nájdete na www.elektroodpad.zivica.sk.

Sociálne siete

FACEBOOK

Zelená škola	37	PRÍSPEVKOV	117 255	ZÁSAH
CEEV Živica	11	PRÍSPEVKOV	41 608	ZÁSAH
Hurá von	4	PRÍSPEVKY	4 550	ZÁSAH
Čierna Labuť	1	PRÍSPEVOK	10 717	ZÁSAH

INSTAGRAM

CEEV Živica	1	PRÍSPEVOK	7 247	ZÁSAH
-------------	---	-----------	-------	-------

TIKTOK

CEEV Živica	3	VIDEÁ	2 950	VIDENÍ
-------------	---	-------	-------	--------

Reportáž zo závodu Zedko, s.r.o. publikovali na svojom FB aj tvorcovia relácie Na zelenej adrese. Tik-Tok je živičná novinka, po tom, čo sme zistili, že je to jeden z najviac využívaných zdrojov, kde deti zo základných škôl čerpajú informácie, rozhodli sme sa viac sústrediť aj na túto sociálnu sieť.

TikTok

Hledat

+ Nahrát

Pro tebe

Sleduje

Přátelé

Prozkoumat Nové

LIVE

Profil

Přihlas se a sleduj tvůrce, lajkuj videa a zobrazuj komentáře.

Přihlásit se

Vytvořit efekty

O nás Novinky Kontakt Kariéry

cee_v_zivica

cee_v_zivica

Sledovat

8 Sleduje 6 Sledující 87 Lajky

Inšpirujeme a vzdelávame učiteľov, žiakov a širokú verejnosť už 23 rokov ✨

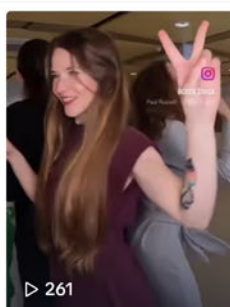
Videa

Lajknuto

▶ 1437

Jedna z aktivít nášho tea...

▶ 261

Takto sme sa mali na cert...

▶ 262

Aké zložky obsahuje vaš...

▶ 1944

Pamiatku svojich blízkych...

Informovanie na školách

Akčné tímy

- informovali rodičov o možnosti v rámci predvianočného upratovania či povianočného vyradovania starších spotrebičov z domácnosti odovzdať ich priamo na škole do zberných nádob od spoločnosti SEWA
- o aktivitách a vzdelávaní svojich školských komunit cez Edupage
- vytvorili plagáty, nástenky či instagramový profil
- informovali na webových stránkach škôl napr. na Strednej odbornej škole informačných technológií v Banskej Bystrici: <https://www.sos-it.sk/index.php/blog/exkurzie-workshopy-a-besedy/cesta-k-pokladu-z-elektroodpadu>
- odvysielali relácie do školského rozhlasu
- viaceré školy napísali články do regionálnych médií (Baločan, Púchovské noviny...), poskytli rozhovor do rozhlasu alebo o nich natočila reportáž miestna televízia

O projekte ElektroodpadDopad akčné tímy informovali celú svoju školskú komunitu a aj mimo nej.

Na niektorých školách študenti spracovali pre svojich spolužiakov skvelé videá:

- https://drive.google.com/file/d/173LfX5Kpf_8xuYfjKgzxthsJ4li9WwSj/view
- <https://drive.google.com/file/d/1XmtCLJdUltzH2lu52ExiFUs3qvKNDmd0/view>
- https://drive.google.com/file/d/1EJAooQcczpeLG8EEC9tAoRjt2_DPUwnN/view
- <https://www.youtube.com/watch?v=Ag4SgS0eoss>

Dve promovideá boli vytvorené profesionálnou scenaristkou, Teréziou Matkuliakovou:

Video z dňa učiteľov
na zvolenskom gymnáziu:

<https://www.youtube.com/watch?v=u7Fee0nyntM&t=2s>

Video z mestskej hry
v Púchove:

<https://www.youtube.com/watch?v=bW60iaaTdEs&t=2s>

Čo ich v projekte Elektroodpadpad najviac bavilo?

PEDAGÓGOVIA

„Zostavovanie mestskej pátracej hry.“

Dagmar Balalová, Gymnázium Púchov

„Príprava rovesníckych vzdelávaní, nacvičovanie divadielka, príprava Akčného týždňa a samozrejme aj samotná realizácia daných akcií, ktoré mali úžasný ohlas. Pri vyhlasovaní výsledkov o najEKOTriedu som zožala od žiakov obrovský potlesk, čo ma dojalo k slzám. Pochopila som, že ak človek robí dobré veci a s otvorenou myslou a srdcom, tie decká to vycítia a pridajú sa.“

Veronika Brezovická, ZŠ Smetanov háj,
Dunajská Streda

„Byť účastníkom rovesníckeho vzdelávania - keď žiaci neboli len učení ale aj aktívne učili, anketa v meste, aktivita vo škôlke.“

Stanislav Sojka, Evanjelické gymnázium
v Banskej Bystrici

„Vidieť záujem žiakov o danú problematiku. Ich nadšenie a zápal pre pripravené aktivity.“

Pavel Krnáč, Gymnázium L. Štúra, Zvolen

ŽIACI A ŠTUDENTI

„SWAP elektroniky a mestská pátracia hra.“

Gymnázium Púchov

„Anketa v meste, tvorba krátkeho info-video.“

Evanjelické gymnázium Banská Bystrica

„Audit elektro odpadu, vzdelávanie v Zaježovej, zostavovanie a príprava akčných dní.“

Gymnázium P.O. Hviezdoslava, Dolný Kubín

12. apríl 2024

PO STOPÁCH ELEKTROODPADU

ZELEŇÁ ŠKOLA GYMNAZIUM PÚCHOV POZYVA MALÝCH I VEĽKÝCH NA MESTSKÚ PÁTRACIU HRU PLNÚ ZÁBAVU, VZRUŠENIA A NOVÝCH ZISTENÍ

ŠTART: 9:00 - vestibul Gymnázia Púchov,
VYHOONOTENIE: 13:00 - vestibul Gymnázia Púchov
KDE SA HRÁ: Srdce centrum mesta Púchov. Na jednotlivých stanoviskách vás čakajú zaujímavé, originálne a zábavné úlohy a výzvy (všetky sú splniteľné)
AKO: v každom tíme aspoň jeden mobilný telefón s vopred nainštalovanou bezplatnou aplikáciou Actionbound. Konkrétne inštrukcie vám pošleme na štart.
REGISTRÁCIA TÍMOV: najneskôr do 7. 4. 2024 u p. Balalovej osobne alebo na dbalalova@gmail.com.

Sewo živica ELEKTROODPAD DOPAD

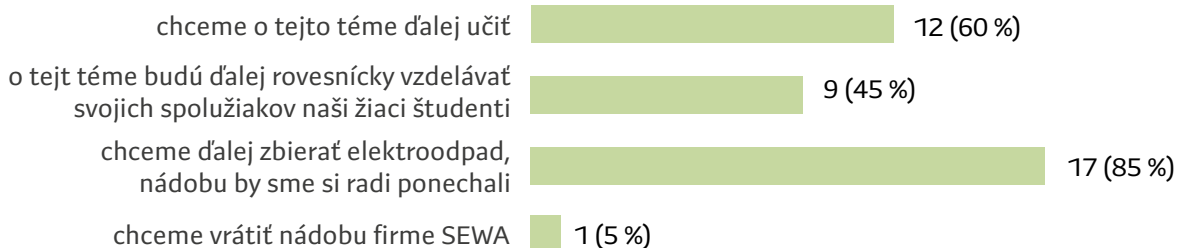

Na záver nám pedagógovia odkázali

V ĎALŠOM ŠKOLSKOM ROKU ...

39 odpovedí

ODPORÚČALI BY STE PROJEKT INÝM PEDAGÓGOM

20 odpovedí

- áno ●
- nie ●
- neviem ●

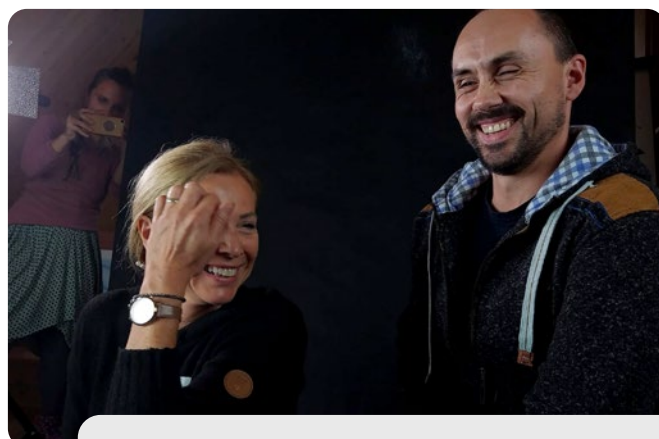
„Šírte túto problematiku aj naďalej :), robíte krásnu prácu a žiaci sa radi učili na túto tému. Práca s Vami bola prínosná a mám z nej veľmi dobrý pocit. Ďakujem Vám za túto skúsenosť!“

Kristína Pacholská, ZŠ Hlavná, Gelnica

„Ďakujem za možnosť byť súčasťou tohto vzdelávania. Je to správna a zaujímavá aktivita nie len pre mladých ľudí.“

Stanislav Sojka, Evanjelické gymnázium
Banská Bystrica

„Ďakujeme za možnosť a príležitosť sa do projektu aktívne zapojiť“

Jana Gregorková, Obchodná akadémia Košice

„Ďakujeme, že robíte svet lepším :)“

Dagmar Balalová, Gymnázium Púchov

„Ďakujem za všetko. Skvelé materiály aj organizácia.“

Zuzana Vetráková, SOŠ informačných
technológií Banská Bystrica

*Ďakujeme za podporu
realizácie projektu.*

**ELEKTROODPAD
DOPAD**

Kontakt

Centrum environmentálnej a etickej výchovy Živica

Lesanka Blažencová
blazencova@zivica.sk

0915 221 474

©CEEV Živica, 2024